

Jaarwerkplan 2024



Jaarwerkplan Sociaal Collectief 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 3
1. Werken vanuit de gemeentelijke programma's	pag. 5
2. Inhoud jaarwerkplan 2024	pag. 8
2.2 Jongerenwerk	pag. 9
2.3 Opbouwwerk	pag. 14
3.3 Stipepunten	pag. 18
3. Ureninzet	
Bijlage 1 Wat doen we	
Bijlage 2 Projecten en activiteiten voor doelgroepen	

Inleiding

Hierbij presenteren wij het jaarwerkplan voor 2024 met de voorgenomen acties en activiteiten die vooral bestaan uit een uitbreiding en voortzetting van de activiteiten in 2023. Hierbij zal ingespeeld worden op de actuele ontwikkelingen voortvloeiend uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). In dit jaarwerkplan kunt u lezen hoe we inspelen op deze actuele ontwikkelingen en uitvoering geven aan de gemeentelijke opdracht en het gemeentelijk beleid. Daarbij houden we een indeling aan naar de verschillende teams die we hebben, namelijk opbouwwerk, jongerenwerk, Stipepunt en andere projecten.

Uitgelicht in 2024

Vanwege de vele nieuwe teamleden die we in 2023 hebben aangenomen, gaan we in 2024 veel investeren in teambuilding en kennis van opbouwwerk. Specifiek deze laatste tak, omdat er bijna geen HBO-studenten meer afstuderen in deze richting. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt gaan we in 2024 ook experimenteren met een MBO-opbouwwerker. Met de ontwikkeling van deze functie hopen we meer kansen op de arbeidsmarkt te hebben in het vinden van nieuwe collega's. De verschillende projecten als Buurtbemiddeling, Join Us, Welzijn op Recept, Up! gesprekken, worden in 2024 nog meer aan elkaar verbonden. Doel is om tot een integrale aanpak te komen, waarbij alle werksoorten en projecten samenwerken vanuit de visie op Positieve Gezondheid. Zo combineren we Welzijn op Recept met de Up! gesprekken, of werken we met de mensen van Welzijn op Recept in een groep aan het versterken van hun netwerk.

Met de procesregisseur Integrale Wijkaanpak hebben we behoorlijke opstartproblemen gehad. Lange tijd hebben we niet de juiste persoon kunnen vinden en eind 2023 werd duidelijk dat de collega die invulling aan de functie gaf, toch niet op haar plek zat. Inmiddels hebben we intern een collega gevonden, een zeer ervaren opbouwwerker en zij gaat in 2024 aan de slag om in eerste instantie Bolsward Noord een boost te geven. Zij gaat met een breed netwerk relevante partners werken aan een integrale aanpak, met als doel het verbeteren van de leefomstandigheden, veerkracht, zelfredzaamheid, enz. van inwoners met een gezondheidsachterstand.

In 2024 krijgen de twee gemeentelijke programma's 'Iedereen doet mee' en 'Ontmoeten en dichtbij' in het Sociaal Domein ook steeds meer gestalte. Bij die ontwikkelingen sluiten we dan ook nauw aan.

2024 wordt ook het jaar waarin SoCo naar een nieuw kantoor gaat verhuizen. Een plek waar iedereen elkaar kan ontmoeten en samenwerken en waar ook de inwoners en ketenpartners welkom zijn. We gaan daar, doordat we veel meer ruimte hebben, ook een betere invulling geven aan het Stipehûs in Sneek. Daarmee gaan we de samenwerking met elkaar, inwoners, vrijwilligers en ketenpartners een betere invulling geven.

SoCo heeft afgelopen jaren enorm geïnvesteerd in samenwerken, netwerken en onze inwoners. Inmiddels zijn we zo groot geworden dat de organisatie een volgende fase ingaat. Een fase van professionalisering van het werk. Om het werk te kunnen blijven doen en als organisatie een passend kader te bieden is verdieping en een kwaliteitsimpuls op ons aanbod en werkwijze noodzakelijk. Ook het werken vanuit het Lokaal Preventieakkoord, de nieuwe programma's, GALA en IZA, vraagt niet alleen beter opgeleid uitvoerend personeel, maar dwingt ook om het ondersteunende werk beter te organiseren.

Ter ondersteuning van dit proces zijn in 2022 en 2023 nieuwe medewerkers aangenomen op het gebied van facilitaire zaken en communicatie. En wordt in 2024 gezocht naar ondersteuning op het gebied van kwaliteit. Daarmee verwachten we de processen efficiënter te kunnen regelen en borgen en nieuwe werkwijzen beter te implementeren en borgen.

Daarnaast is er vanuit de cao in 2023 een behoorlijke salarisverhoging doorgevoerd en zal dat ook in 2024 gebeuren. Het gevolg is dat de salarissen eind 2024, ten opzichte van begin 2023, met bijna 16% zullen zijn gestegen. Deze stijging van salarissen is in de stijging van de bijdrage aan Sociaal Collectief niet geheel meegenomen. Daardoor hebben we intern meer dan €100.000,- moeten bezuinigen. Dit hebben we vooral gedaan op de activiteitengelden, opleidingskosten en PR en communicatie. Dit betekent in de praktijk dat we in 2024 creatiever met geld om zullen gaan, meer fondsen moeten aanschrijven en het budget voor activiteiten voor personeel, mantelzorgers en vrijwilligers in hebben moeten perken.

Tot slot

Na 6 jaar Sociaal Collectief staat er dankzij een erg goede en intensieve samenwerking met de gemeente een bevlogen organisatie met een geheel eigen karakter en uitstraling. Met enthousiaste en creatieve medewerkers die een warm hart hebben voor de inwoners in deze mooie gemeente. In de afgelopen jaren is er een breed aanbod ontwikkeld, voor jong en oud, altijd gericht op preventie en doen wat nodig is voor kwetsbare groepen. Ik ben erg trots op de medewerkers en op onze activiteiten en vind het een groot voorrecht om directeur te zijn van deze organisatie.

Met vriendelijke groet,

Henrica van der Veen
Directeur bestuurder
Sociaal Collectief
december 2023

1. Werken vanuit de gemeentelijke programma's

Onze opdracht kent zijn oorsprong in gemeentelijke beleidsstukken en dienstverleningsovereenkomst. Hierin staan verschillende ambities benoemd. Aan een deel van deze ambities kunnen wij bijdragen. In dit hoofdstuk staat aangegeven aan welke ambities wij bijdragen.

1.1 Dienstverleningsovereenkomst

Allereerst hebben we in 2024 weer een nieuwe **dienstverleningsovereenkomst**. Deze is opgesteld voor de duur van 5 jaar, dus tot en met 2028. Hierin staan de volgende door SoCo te behalen doelen:

- toename zelfredzaamheid en samenredzaamheid;
- toename van de sociale cohesie;
- meer ondersteuning door het sociale netwerk en/of informele organisaties in plaats van inzet door professionele organisaties;
- meer initiatieven die de leefbaarheid en draagkracht in wijken of dorpen ondersteunen.

1.2 De Brede SPUK-regeling

De afgelopen jaren is er veel in gang gezet door het rijk, door gemeenten en andere partijen wat betreft preventie en gezondheid. Er is gebleken dat er meer verbinding en samenwerking nodig is tussen de partijen en projecten om het effect te behalen. Met uiteindelijke doel een gezonde generatie 2040.

Vijf belangrijke programma's en akkoorden over gezonde leefstijl, zorg, sport, cultuur en leefomgeving zijn voor het eerst integraal met elkaar verbonden:

- 1 Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- 2 Hoofdlijnen Sportakkoord II Sport Versterkt
- 3 Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC)
- 4 Integraal Zorgakkoord Samen werken aan gezonde zorg (IZA)
- 5 Programma Wonen en Zorg voor ouderen (WOZO)

Wij werken hiermee vanuit de Integraal plan van aanpak 2023-2026 'Gezond en actief in Súdwest-Fryslân' aan onderstaande gemeenschappelijke doelen:

- 1 Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start);
- 2 Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten;
- 3 Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis;
- 4 Een gezonde leefstijl;
- 5 Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid;
- 6 Vitaal ouder worden.

1.3 Gezondheidsbeleid

Een heel groot deel van wat wij doen komt voort uit **het gezondheidsbeleid**. Daarin staan 4 thema's met daaronder verschillende ambities.

1. Gezondheidsachterstanden verkleinen;
2. Gezonder gelukkige jongeren;
3. Vitaal ouder worden;
4. Gezonde leefomgeving.

Deze thema's bestaan uit verschillende ambities, hieronder de ambities voor SoCo:

1.3.1 Gezondheidsachterstanden verkleinen

- Ambitie 2: in 2026 is in samenwerking met elk gebiedsteam een integrale wijk-/dorpsaanpak gestart, waardoor de zelfredzaamheid en eigen regie van inwoners toeneemt. Dit heeft een positief effect op de levensverwachting en gezonde levensjaren van inwoners in de wijk.
- Ambitie 3: we zetten verder in op het landelijke programma Kansrijke Start, wat als ambitie heeft dat er geen kinderen onder de 3 jaar uit huis geplaatst worden. In 2026 is er een effectieve ketensamenwerking rondom de eerste 1000 dagen en krijgt ieder (ongeboren) kind en de ouders de ondersteuning die nodig is.

1.3.2 Gezonder gelukkige jongeren

- Ambitie 1: laagdrempelige hulp voor jeugdigen om hen snel weer op weg te helpen is beschikbaar, waardoor de instroom van het aantal jeugdigen bij Jeugdzorg daalt. We streven naar een daling van 10% in 2026.
- Ambitie 2: we zetten verder in op de beweging Ouders Blij(ven), met als doel relatieproblematiek klein te houden en schade van problematische scheidingen bij kinderen zoveel mogelijk te voorkomen. Hierdoor zal het aantal gezinnen wat instroomt bij de gebiedsteams in verband met een problematische scheiding dalen. We streven naar een daling van 10% in 2026.
- Ambitie 3: door inzet van het programma Cool Súdwest, het IJslands model, investeren we in het versterken van de beschermende factoren en verminderen van risicofactoren, met als doel de mentale gezondheid te verbeteren en het alcohol en middelengebruik te reduceren. Onze ambitie is om vergelijkbare resultaten als in IJsland te behalen. Dat zou betekenen dat binnen twintig jaar het alcohol- en middelengebruik bij jongeren met 80% is gedaald.

1.3.3 Vitaal ouder worden (programma Gezond ouder worden)

Met het programma Gezond ouder worden hebben we de volgende resultaten voor ogen:

- Stimulerende leefomgeving: gezonde gemeenschap waarin door inwoners zelf gewerkt wordt aan een vitaal leven, waarbij men omkijkt naar elkaar en er een sterke basis is voor iedereen. De professionele ondersteuning sluit hier naadloos op aan.
- Bewustzijn van het belang van sterke basisvoorwaarden voor een gezond leven en een gezonde fysieke en sociale omgeving. Dit bewustzijn betreft inwoners en professionals.
- (Door)ontwikkelde preventieve interventie(s) gericht op met name ouderen (in kwetsbare situatie).

1.3.4 Gezondheid in de fysieke en sociale omgeving

Gezond leven stimuleren we met elkaar en zo willen we ziekte door een ongezonde omgeving tegengaan. We willen het onze inwoners gemakkelijk maken om gezond te leven. Hoe doen we dit?

- Door bewegen en sporten op een gemakkelijke en veilige manier mogelijk te maken.
- Door genoeg mooie ontmoetingsplekken te maken. Zo kun je elkaar ontmoeten en samen bewegen.
- Door de gezonde voedselkeuze gemakkelijker te maken.

1.4 Mantelzorgbeleid

Vanuit het gezondheidsbeleid is ook het **Mantelzorgbeleid** geschreven. Hierin staan de volgende doelen voor ons op papier:

- Mantelzorgers herkennen zichzelf en worden door de omgeving (h)erkend.
- Mantelzorgers stimuleren om zelf op tijd hulp te vragen of te regelen.
- Mantelzorgers krijgen integrale ondersteuning aangeboden.

Op deze manier willen we voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken en in staat blijven om te zorgen voor hun naaste(n) en voor zichzelf.

1.5 De 5 basisvoorwaarden en Positieve Gezondheid

Vanuit verschillende beleidsstukken werken we met elkaar met alle inwoners vanuit Positieve Gezondheid en aan het versterken van de 5 basisvoorwaarden:

- 1 **Leefstijl:**
Bij leefstijl gaat het om gedrag dat van invloed is, in positieve of negatieve zin, op je gezondheid, zoals beweging, voeding en roken.
- 2 **Waardevolle relaties en contact**
Sociaal contact maakt mensen gelukkiger en gezonder. Inwoners met waardevolle relaties in de eigen omgeving hebben minder behoefte aan professionele ondersteuning. Sociale vaardigheden zijn van belang om verbinding met anderen aan te gaan.
- 3 **Gezondheidsvaardigheden**
Gezondheidsvaardigheden zijn de vaardigheden om informatie te krijgen, te begrijpen, te beoordelen en te gebruiken bij het nemen van beslissingen. Ruim 25% van de mensen heeft beperkte gezondheidsvaardigheden.
- 4 **Financieel gezond**
Iemand is financieel redzaam wanneer hij weloverwogen keuzes maakt, zodat zijn financiën in balans zijn op zowel korte als op lange termijn. Dit geeft rust. Het hebben van problematische schulden of leven in armoede is van invloed op het dagelijks functioneren en brengt veel andere problemen met zich mee.
- 5 **Gezonde leefomgeving**
Ook de leefomgeving is van grote invloed op de gezondheid. Een gezonde leefomgeving stimuleert tot bewegen, is voldoende groen, biedt ruimte voor ontmoeten, biedt veiligheid en geborgenheid en is schoon, opgeruimd en toegankelijk. Hierdoor is het makkelijker voor iedereen om, zonder erbij na te denken, gezonder te leven én gezondere keuzes te maken.

Positieve Gezondheid

Bij Positieve Gezondheid is de afwezigheid van ziekten en beperkingen niet meer het uitgangspunt, maar het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren. Het gaat om veerkracht in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Doel is om deze visie op omgaan met gezondheid in de omgang met de inwoners te implementeren.

1.6 De krêft van kunst en cultuur dichtbij, beleidsnotitie Cultuur 2024 en verder

Vanuit het cultuur beleid hebben we de ambitie om te blijven investeren op projecten die bijdragen aan het ontdekken van een zinvolle vrijetijdsbesteding voor jongeren. Daarmee werken we ook aan de ambitie om elk kind de kans te geven in aanraking te komen met kunst en cultuur.

En willen we cultuur voor iedereen dichtbij houden en de culturele participatie vergroten, ook voor speciale doelgroepen.

1.7 Beleidsplan ontmoetingsplaatsen 2023-2033

Als laatste kennen we het **Beleidsplan ontmoetingsplaatsen 2023-2033**. Daarin staan de volgende doelen:

- De besturen ondersteunen om de verbinding te leggen met de gebiedsgerichte aanpak Gezondheidsbeleid en om door te ontwikkelen tot 'Stipehûs.
- Daarnaast willen we laagdrempelige activiteiten stimuleren. Activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn en bijdragen aan onze doelen van o.a. vroegsignalering van zorg- en ondersteuningsvragen, preventie en het voorkomen om verlichten van eenzaamheid.

2. Inhoud Jaarwerkplan 2024

We kennen nu de ambities en doelen waar SoCo ook in 2024 weer een bijdrage zal leveren. We bouwen hierbij voort op de activiteiten die we in 2023 uitvoerden.

Werken aan de ambities

De 5 basisvoorwaarden zijn de voorwaarden die er voor zorgen dat de inwoners meer zelfredzaam en gezonder worden. Voor ons dus belangrijk om deze 5 voorwaarden te kennen en iedere keer in ons werk af te wegen wat we kunnen bijdragen aan het versterken van deze voorwaarden.

SoCo sluit vanuit haar missie ook aan bij deze basisvoorwaarden. Ons doel is dat iedere inwoner van Súdwest-Fryslân naar eigen vermogen en behoefte kan meedoen in de maatschappij. Deze inwoner voelt zich daardoor van waarde en onderdeel van een sociaal netwerk, dat maakt de inwoner meer zelfredzaam en gezonder van lijf én geest. Dit doen we in heel Súdwest-Fryslân, met focus op de achterstandsgebieden. SoCo richt zich daarom vanuit deze basisvoorwaarden in 2024 weer op:

- SoCo verbindt en versterkt de buurt met ontmoeting als middel en waardevolle relaties als resultaat.
- SoCo draagt bij aan de draagkracht van mantelzorgers o.a. door ontspanning, voorlichting en respijtzorg.
- SoCo versterkt verbindingen tussen inwoners, vrijwilligers en professionals.
- SoCo zet ontmoeten, voorlichting en lichte ondersteuning in ten behoeve van sociale vaardigheden, met als resultaat het tegengaan van eenzaamheid;
- SoCo richt zich op de inzet en ondersteuning van vrijwilligers en het stimuleren van wederkerigheid.
- SoCo ondersteunt inwoners op financieel gebied door ze op weg te helpen met financiële vragen en belastingen, of bijvoorbeeld het aanvragen van een uitkering.
- SoCo ondersteunt burgerinitiatieven, zo lang als nodig en zo kort als kan.
- We gaan werken aan een betere zichtbaarheid van SoCo in het veld. Dus bij professionals en bij inwoners. Hierbij moet je denken aan bijdragen aan de sociale kaart, gemeentelijke teams meer inzicht geven in wat wij voor ze zouden kunnen betekenen of werken aan zichtbaarheid via social media.

2.1 Jongerenwerk

Het jongerenwerk heeft (vanuit het gezondheidsbeleid) als doel het investeren in de mentale gezondheid van de jongeren en het alcohol en middelengebruik te reduceren. Dit doen vanuit de zienswijze van Cool Súdwest. Deze manier van werken vormt de rode draad door ons werk. Vanuit Cool Súdwest werken met de verschillende partners (GGD, Sport Fryslân, Akte 2) aan verschillende velden, met als doel om de beschermende factoren te versterken. De velden zijn gezin/ouderbetrokkenheid/peergroep/school en vrije tijd. Met alle partners bespreken we regelmatig wie wat oppakt en welke activiteiten gezamenlijk worden opgepakt.

Ambitie: Gezonder gelukkige jongeren (Gezondheidsbeleid)

Ambitie 1, laagdrempelige hulp

Binnen SoCo werken we aan laagdrempelige hulp aan jongeren door verschillende zaken op te pakken:

- We ondersteunen in 2024 twee Join Us groepen. Een groep voor jongvolwassenen, 18 tot 23 jaar, en een groep voor jongeren van 15 tot 18 jaar. Per groep is er ruimte voor ongeveer 10 jongeren. Doel van deze groepen is dat de jongeren een stevig sociaal netwerk opbouwen, sociaal vaardiger worden en daardoor minder eenzaam zijn. Hier kunnen jongeren oefenen met sociale vaardigheden, vergroten van hun netwerk en het vergroten van hun zelfvertrouwen in sociale situaties.
- Daarnaast organiseren we weer een aantal Social Friday bijeenkomsten. Dit doen we 1x per 10 weken en is gericht op de oudere groep jongeren waarmee we werken. Zo sluiten bijvoorbeeld de jongeren van Join Us en MDT aan en nemen zij weer andere jongeren mee.
- We voeren op scholen, in de soos, of waar de vraag zich maar voor doet, individuele coachingsgesprekken met jongeren. Daarmee voorkomen we zwaardere problematiek. Deze jongeren worden enerzijds door scholen aangemeld en anderzijds tijdens ontmoetingsmomenten gestimuleerd het gesprek aan te gaan.

Ontwikkelingen 2024

De problematiek rond jongeren is in Sneek en Bolsward zorgelijk te noemen. Met name in de hanggroepen zien we risicojongeren die veel overlast geven en met politie en justitie in aanraking komen. Er is vaak al langer hulpverlening aanwezig binnen het gezin en ook op de scholen is er over het algemeen extra aandacht voor deze jongeren. Het is vooral op het leefgebied vrije tijd, op straat, dat het gedrag escaleert. Het jongerenwerk volgt deze jongeren vaak al meerdere jaren en heeft een vertrouwensband met hen opgebouwd. Dit biedt een ingang voor jongerencoaching, toeleiding naar MDT, een vinger-aan-de-pols-contact en voor het, vanuit de Cool gedachte, aanbieden van activiteiten als middel om jongeren enthousiast te maken voor een sport of hobby (cultuur).

Vaak zijn het de jongeren met extrovert gedrag die opvallen en waar veel aandacht naar toe gaat. De meer introverte jongeren met teruggetrokken gedrag zijn minder zichtbaar en dreigen in een isolement te raken. De coronaperiode heeft dit versterkt. We zien jongeren met mentale problemen, gameverslaving, jongeren die aangeven dat ze zich eenzaam voelen. Om deze reden hebben we een beroep gedaan op de NPO- en coronamiddelen voor extra formatie voor jongerencoaching en voor een groepsworkaanbod voor jongeren met mentale problemen (Join Us). Ook is er extra aandacht voor LHBTIQ+ jongeren en is er voorlichting op de scholen over dit onderwerp.

Overlast gevende groepen bespreken we met onze ketenpartners (Politie, Openbare Orde en Handhaving, gebiedsteam, juridische-/veiligheidszaken, GGD, VNN en scholen) in het JOS (Jongeren Op Straat). Voordeel van dit overleg is dat de lijntjes kort zijn en we een integrale aanpak kunnen inzetten op deze groepen. Dit overleg maakt deze samenwerking dus erg effectief.

De aanpak in 2024

Op dit moment heeft het jongerenwerk een gebiedsgericht jaarwerkplan. Hierbij zijn er drie gebieden waarin wij actief zijn. Dit zijn: **Bolsward, Sneek** en het zogenoemde **Buitengebied**. Deze gebieden verschillen qua behoefte en aanpak enorm van elkaar. Zo zien we in Sneek en Bolsward veel meer de behoefte om aan te sluiten bij de jongeren en ze te helpen met het organiseren van groepsactiviteiten. In het Buitengebied zien we vooral een behoefte aan ondersteuning van de vrijwilligers die met de groepen jongeren aan de slag zijn. Op elk gebied hebben wij dus een eigen visie ontwikkeld om het jongerenwerk zo effectief mogelijk in te zetten.

De behoefte van de verschillende groepen halen we nu nog uit het netwerk. Komend jaar willen we deze behoefte ook meer gaan toetsen aan de cijfers, bijvoorbeeld uit de gezondheids- en de jeugdmonitor van de GGD. Zo kunnen we nog beter inspelen op wat er in de verschillende gebieden speelt.

2.1.1 Jongerenwerk Bolsward

Gezonder gelukkige jongeren (Gezondheidsbeleid) en elk kind krijgt te kans om in aanraking te komen met cultuur, Cultuur beleid

Ambitie 3 Cool Súdwest

Vanuit talentgericht werken en Cool Súdwest gaan we, samen met de Cool Partners, verschillende workshops uitvoeren. Het verstrekken van deze workshops heeft als doel om jongeren in contact te brengen met Cultuur. Dit zijn o.a. dj-, muziek-, dans-, grimeworkshops. Deze workshops komen uiteindelijk samen in één groot project waaruit een flashmob wordt georganiseerd als podium voor de jongeren. Naast het uitgangspunt talentgericht werken hopen wij op deze manier meer jongeren te bereiken, verbinding te leggen met organisaties en zo de relatie met Bolsward en omstreken te versterken.

In oktober willen wij de eerste, jaarlijkse Halloweenpooktocht organiseren. Het Halloweenfeest van 2023 werd hier als aanwakkeractiviteit gebruikt. Aanwakkeractiviteiten komen vanuit Cool en hebben het doel om de interesse en talent jongeren aan een activiteit te koppelen en daarmee de aanzet te geven tot een duurzame vrije tijdsbesteding.

Verder wordt er gekeken naar feestdagen, evenementen en activiteiten die al georganiseerd worden in Bolsward en omstreken en hoe jongeren hun eigen talent hierbij kunnen voegen.

De concrete aanwakker-activiteiten

- DJ- workshop reeks in Februari;
- Grime workshop (voor Halloween en optioneel Flashmob, etc.);
- Dansworkshop;
- Flashmob in juni;
- Halloweenpooktocht en feest in oktober;
- Structureel Kookcafé aanbieden en jongeren zelf in de lead zetten als rolmodel.

Jongerenwerk op school

Vanuit de jongeren op het Marne College is er behoefte om aan te sluiten bij de LHBTQ+ groep, maar in de praktijk doen de jongeren dit niet. Ook komen er signalen bij ons binnen over het pesten van deze doelgroep op school. In 2024 gaan we hiermee aan de slag, bijvoorbeeld tijdens mentorlessen.

Ook dit jaar sluiten we aan bij beroepsmarkten binnen het Marne College. Allereerst om met de jongeren in gesprek te gaan, maar ook om het vak van jongerenwerker onder de aandacht te brengen.

En daarnaast gaan we weer met de jongeren van bijna 18 jaar aan de slag met 'Fix je Shit'. Daarbij zetten we in op het wijzer maken van jongeren in wat er (financieel) allemaal geregeld moet worden als je 18 wordt.

Jongerencentrum Afslag18

Bij Afslag18 hebben we sinds kort een wekelijkse bijeenkomst voor kinderen van groep 7/8 op de woensdagmiddag. Doel van de groep is om de jongeren aan een breder netwerk te helpen, zodat bijvoorbeeld de overgang naar een nieuwe school soepeler loopt. En natuurlijk, vanuit Cool, ook met ze te onderzoeken waar hun talenten liggen en hoe we ze daar langdurig mee hun vrije tijd te kunnen laten vullen. Hier blijven we in 2024 op investeren. Daarnaast komt hier ook een 12+ groep, waar de kinderen uit groep 7/8 dan weer in door kunnen stromen.

Het vinden van vrijwilligers op deze jeugdgroepen is een blijvende uitdaging. Komend jaar gaan we onderzoeken hoe we MBO- en HBO-studenten in kunnen zetten om hier een rol in te spelen. Daarmee snijdt het mes aan 2 kanten, we helpen de groepen op Afslag18 en laten jongeren via stage kennis maken met het jongerenwerk. Zo werken we aan hun talenten en een toekomstperspectief voor deze jongeren. En wie weet leiden we nieuwe collega's op.

2.1.2 Jongerenwerk Buitengebied

Jongerenwerk in het Buitengebied is een andere tak van sport dan het jongerenwerk in de steden. In het Buitengebied lijkt het jongerenwerk meer op opbouwwerk. Dit gebied is namelijk zo groot dat wij niet overal kunnen zijn. In tegenstelling tot Sneek en Bolsward begeleiden we hier veel meer de vrijwilligers die bijvoorbeeld op de jeugdthonken staan. Zo organiseren we minimaal twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst voor jeugdthonken en activiteitencommissies. Doel van deze bijeenkomsten is om de vrijwilligers een netwerk te geven waar ze op terug kunnen vallen en van kunnen leren. Daarnaast hebben we, samen met Aktez en Buurtsportcoaches een menukaart ontwikkeld voor deze vrijwilligers. Op deze kaart staan verschillende activiteiten die ze kunnen lenen en inzetten om met hun jongeren aan de slag te gaan. Zo leren ook deze jongeren hun talenten kennen en komen ook in aanraking met Cultuur.

En net als in de steden zijn ook hier wijken, dorpen waar extra aandacht voor de jeugd nodig is. Hier zetten we intensief in op het activeren van jeugdthonken en activiteitencommissies.

Ook in het Buitengebied willen we, vanuit de Cool gedachte, aan de slag met de talentontwikkeling van de jongeren. Want als je weet waar je goed in bent en waar je plezier in hebt, ga je daar meer focus op leggen en daarmee leiden we af van focus op drank en drugs. In de steden werken we hier al veel mee. Voor het Buitengebied moeten we vanwege de uitgestrektheid hier een andere modus voor verzinnen. Daar gaan we in 2024 mee aan de slag.

2.1.3 Jongerenwerk Sneek

Binnen het jongerenwerk in Sneek onderscheiden wij twee hoofdtaken van het jongerenwerk. Dit zijn:

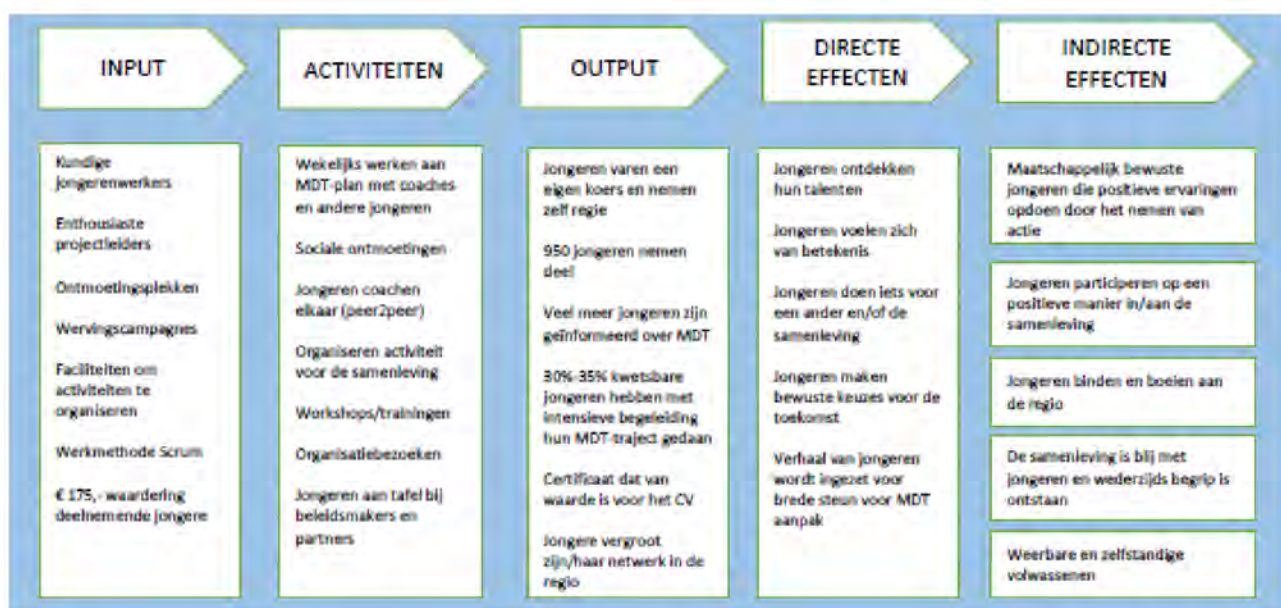
1. Signaleren van risicogedrag of (nieuwe) risicofactoren onder jongeren.
 - a. Wij zijn regelmatig actief in de leefwerelden van jongeren om signalen van risicogedrag of (nieuwe) risicofactoren op te halen. Hierbij zijn wij minimaal 1 keer per week op elke VO school en doen wij twee keer per week een ronde langs de bekende vindplekken in Sneek. De opgehaalde signalen delen wij met onze JOS-partners en waar nodig stellen wij een plan op, om het risicogedrag en de risicofactoren te beperken of te verminderen.
 - b. Vanuit het gedachtegoed van de presentiebenadering en Cool Súdwest investeren wij in het opbouwen van een relatie met de jongeren die wij tegen komen.
 - c. Tijdens individuele contactmomenten zetten wij vroegtijdig in op het vinden van zinvolle vrijetijdsbesteding of hulpverlening wanneer de ontwikkeling van de jongere in gevaar zou kunnen zijn.
 - d. Wij stimuleren ons netwerk om risicogedrag te signaleren en hierop te acteren.

2. Preventief werken vanuit de methode talentgericht werken en het gedachtegoed achter de aanpak Cool Súdwest. Daarnaast brengen we door de verschillende activiteiten jongeren ook in aanraking met verschillende vormen van kunst en cultuur. Want ook daar kan een talent van een jongere liggen.
 - a. In onze contactmomenten pijlen wij de behoefte van de jongeren in Sneek. Deze behoefte spelen wij door naar de kerngroep van Cool Súdwest.
 - b. Voor de jongeren die niet regelmatig actief zijn bij een sportclub, of andere activiteiten aanbieder, bedenken wij speciaal aanbod vanuit de methode talentgericht werken.
 - c. In onze contactmomenten stimuleren wij de jongeren om een (bij)baan te zoeken.
 - d. Vanuit de klussendienst starten wij projecten op om jongeren werkervaring op te laten doen en het werkplezier te vergroten.
 - e. Wij werken groepsgericht om jongeren te activeren gezamenlijk aan zinvolle vrijetijdsbesteding te doen.
 - f. Twee avonden per week organiseren wij een ontmoetingsplek voor jongeren, waarbij wij activiteiten organiseren om de zelfregulatie van de deelnemers te verbeteren en talenten te ontdekken.
 - g. Wij organiseren op de donderdag middag een speciale middag voor sociaal kwetsbare meiden. Tijdens deze bijeenkomst organiseren wij leuke activiteiten die aansluiten bij de behoefte van de deelnemers en kunnen helpen bij de sociale ontwikkeling.
 - h. Wij starten een tweede groep van Join Us in de leeftijd 14-18, zodat we meer zicht krijgen op eenzaamheid onder jongeren van deze doelgroep.
 - i. De oudste groep van Join Us komt 1x per 2 weken bij elkaar, zodat jongeren kunnen oefenen met sociale vaardigheden, vergroten van hun netwerk en het vergroten van hun zelfvertrouwen in sociale situaties.
 - j. Wij gaan deelnemers werven voor de Social Friday bijeenkomsten.

2.1.4 MDT Divers Bolsward en Sneek

MDT wordt deels gesubsidieerd vanuit externe gelden. Daar hangen ook voorwaarden aan vast. Eén van die voorwaarden is dat we met heel Friesland een bepaald aantal jongeren bereiken. Voor ons zijn dat in 2024 30 jongeren. Zij hebben aan het eind van 2024 met een MDT certificaat hun MDT-reis afgerond.

MDT werkt met een werkwijze van het *Onderzoekboek*, de *stempelkaart* en *gezamenlijke/individuele MDT Sessies*. Hier gaan we ook in 2024 weer mee aan de slag, met als doel weerbaarheid, zelfvertrouwen en sociale basisvaardigheden.



Jongeren in the lead

Jongeren die binnen MDT Divers hun talent hebben ontdekt en verder hebben ontwikkeld, zetten we in de lead om dit door te geven aan andere jongeren. Vanuit relationeel werken willen we jongeren het vertrouwen geven en laten oefenen met eigenaarschap en een peer2peer jongere zijn. **Voorbeeld:** Jongeren die hun eigen chillplek vormgeven en runnen of jongeren die via ons een ruimte ter beschikking hebben en een eigen studio runnen waar ze ook weer andere jongeren in mee kunnen nemen.

Maatschappelijke betrokkenheid

We gaan MDT Divers nog meer inbedden in het jongerenwerk door de maatschappelijke betrokkenheid van jongeren te vergroten. Dit door MDT jongeren te prikkelen en te stimuleren om vanuit de laatste stappen van talentgericht werken (*bijzonder maken en verbinden*) van betekenis te zijn. **Voorbeeld:** een jongere stimuleren zijn geleerde DJ- of basketbal skills in te zetten bij activiteiten in eigen buurt, school of activiteiten vanuit het jongerenwerk en van betekenis kunnen zijn voor diens omgeving.

Meebeslissen

Stimuleren dat jongeren een stem krijgen. Dat zij zich mogen uitspreken en laten horen door daarin online/offline kansen te bieden. Meepraten, meebeslissen en meewerken in ieder geval door een bijdrage vanuit MDT Divers aan het 18-in-2024 festival.

Samenwerken

Afgelopen jaar zijn we samen met het Bogerman Sneek een pilot gestart, waarbij we de jongeren die al weten dat ze gaan afstromen, of het jaar toch niet halen, op een andere manier te boeien. Deze groep heeft anders een groot uitval percentage met risico's op wangedrag, overlast en middelen gebruik. We gaan deze pilot uitbreiden in 2024. De nieuwe groep jongeren krijgt van school en ons een mini MDT traject aangeboden, waarbij de jongeren werken aan weerbaarheid, zelfvertrouwen en sociale basisvaardigheden. Dit traject loopt 3 maanden, zodat ze tot het einde van het schooljaar bij school betrokken blijven en werken aan hun eigen ontwikkeling.

Vanuit samenwerking met de andere MDT Divers plekken wordt er een peer2peer training ontwikkeld voor MDT jongeren die klaar zijn met hun traject en zich willen blijven inzetten voor ander jongeren.

Ook versterken we de samenwerking met buurtportcoach en cultuurcoach door MDT jongeren te verbinden. Als laatste onderzoeken we in 2024 de samenwerking met het RMC Friesland Noord. Zij zien veel kwetsbare jongeren, waar SoCo zeker van betekenis kan zijn.

Successen vieren

Jongeren die de afgelopen drie jaar een MDT Traject in Friesland hebben doorlopen gaan elkaar in 2024 ontmoeten tijdens het MDT festival. Daar bieden we hen ook een podium om hun succes samen met alle jongeren en professionele partners te vieren.

Simmer yn Súdwest

Afgelopen jaren zagen we dat de chillplekken erg weersafhankelijk zijn. Daardoor was de opkomst niet altijd even groot. Samen met Aktez, Sport Fryslân en de Groengrijs bus zetten we ook dit jaar weer de chillplekken op. We gaan daarbij op zoek naar een methode om meer jongeren te bereiken.

2.2 Opbouwwerk

Het doel van het opbouwwerk is het versterken van de sociale basis. Dit is een breed begrip en vraagt dus ook een brede aanpak. Het gaat bijvoorbeeld over het werken aan waardevolle relaties, (financieel) gezond zijn, zinvolle vrijetijdsbesteding en daarmee van waarde zijn. Dat pakken we dus op verschillende manieren op. Afgestemd op wat er in de wijk of buurt speelt en wat de inwoners nodig hebben.

Werken aan een gezonde leefstijl en waardevolle relaties

Afgelopen periode hebben we veel aandacht besteed aan wat we met het gemeentelijk beleid willen bereiken. Daarbij stellen we vast dat het nodig is dat we hier en daar een verdiepingsslag aanbrengen in onze activiteiten. Bijvoorbeeld door in te springen op gezonde voeding, solliciteren voor jonge moeders, opvoedvaardigheden, armoede, enz. Daar gaan we ook in 2024 weer mee aan de slag.

Gemeentebreed wordt steeds meer toegewerkt naar duurzame (blijvende) activiteiten, meer en meer gedraaid door alleen de vrijwilligers.

Daarnaast draaien we met een extra opbouwwerker mee aan het project Rookvrije Generatie in Bolsward. Doel is een gezondere bevolking van Bolsward, waarbij minder inwoners roken.

Beleidsplan ontmoetingsplaatsen

Aan deze doelen werken we vanuit het opbouwwerk door meer de verbinding te zoeken met de verschillende besturen van ontmoetingsruimtes en te onderzoeken welke ondersteuning ze nodig hebben en wie dat zou kunnen bieden.

2.2.1. Opbouwwerk algemeen

Speerpunten opbouwwerk voor Opbouwwerk algemeen

- We focussen in onze samenwerking op meer initiatieven in combinatie met de Wmo aanbieders, om zo oplossingen te verzinnen die voorliggend kunnen zijn aan een Wmo indicatie;
- We zetten in op het vullen en borgen van de nieuwe sociale kaart, zodat alle sociale partners en inwoners van Súdwest-Fryslân weten waar ze terecht kunnen met hun vragen.

Speerpunten opbouwwerk voor Opbouwwerk Sneek

- Focus op aandachtswijken in Sneek : Noorderhoek 2, Lemmerweg Oost en -West, Tinga en Het Eiland.
- Inzet op het ondersteunen van inwoners bij het ontwikkelen van activiteiten voor kinderen in de wijk. Dit speelt o.a. in Lemmerweg Oost en -West en Bolsward.
- Ontwikkelen van activiteiten en aanbod in het kader van Positieve Gezondheid en Gezond ouder Worden, met als doel het versterken van de basisvaardigheden van inwoners.

Speerpunten opbouwwerk Bolsward en Buitengebied

- Focus op aandachtswijken in Bolsward: Noord, binnen de grachten en Zuidoost.
- Aansluiting vinden bij kwetsbare gezinnen, waarna doorverwijzing of een vervolg voor/met deze doelgroep tot stand kan komen. Dit doen we met name vanuit de ontbijttasjes.
- Ontwikkelen van en doorzetten van reeds lopende activiteiten en aanbod in het kader van Positieve Gezondheid en Gezond ouder Worden, met als doel het versterken van de basisvaardigheden van inwoners.
- We blijven in Bolsward werken met de Buurttafels en Bakje in de Buurt, om zo burens aan elkaar te verbinden.
- Daarnaast ziet het er naar uit dat er een ontmoetingsplaats in Bolsward komt. Het is nog even afwachten of dat in Ons Gebouw is, of in een tijdelijk onderkomen in Noord. Maar

waar het ook is, wij gaan ons actief inzetten om van deze ruimte een bruisend middelpunt te maken voor inwoners die dat het hardst nodig hebben.

- In Plan Noord II wordt aangesloten bij onderzoek naar *aardgasvrij wonen voor 2030* dat loopt vanuit de gemeente SWF, zodat we gebruik kunnen maken van elkaars kracht en meewerken aan elkaars doelen.
- Vanuit de inspiratiebijeenkomst met alle netwerkpartners is er in Bolsward het winnende idee ontstaan om met alle sociale partners te werken aan een ontmoetingsruimte/ dagbesteding plek. Maar ook voor het Ikkershûs in Workum en de Klink in Koudum zijn mooie ideeën bedacht. In 2024 gaan we stappen maken in het uitwerken en uitvoeren van deze plannen.

2.2.2. Programma's en projecten in 2024

Gebiedsgerichte aanpak en projectleider

De ambitie gezondheidsachterstanden verkleinen spreekt over een integrale wijkaanpak voor 4 aandachtswijken in heel Súdwest Fryslân. De projectleider Integrale Wijkaanpak gaat hier in 2024 verder mee aan de slag. Begin 2024 heeft Bolsward met Noord 1 en 2 de primeur. Later dat jaar starten Workum en twee wijken in Sneek.

Doel van deze aanpak is om heel goed inzichtelijk te krijgen wat in welke wijk het grootste struikelblok is om met elkaar de gezondheidsachterstand te verkleinen. En om vanuit de talenten en de kracht van de inwoners te onderzoeken wat er nodig is om de draagkracht om de daardoor ontstane stress beter te kunnen dragen, te vergroten. Vervolgens is het de bedoeling dat alle netwerkpartners met deze doelen aan de slag gaan en we gaandeweg de achterstand in deze 4 wijken verkleinen. Daarvoor wordt in elke wijk gewerkt vanuit een netwerk met samenwerkingspartners.

Waardevolle relaties

In Sneek en Bolsward zal het aanbod voor migranten (o.a. Full House) verder doorontwikkeld worden. In Bolsward is in 2023 een groep voor jonge vrouwen gestart, hier gaan we in 2024 nog meer bekendheid aan geven.

Door het project Ontbijttassen hebben we veel contacten gelegd met moeders. We zijn vanuit deze relaties een moedergroep (Opvoeden en Opgroeien) gestart in de Noorderhoek. We bouwen deze in 2024 verder uit. Ook in Bolsward zijn verschillende contacten ontstaan vanuit de ontbijttasjes, waaronder een intensief contact met de basisschool. Daar is een mooie samenwerking ontstaan waarbij we verschillende activiteiten in de school met ouders en kinderen vorm blijven geven in 2024.

Vitaal ouder Worden/Gezond Ouder Worden (Gezondheidsbeleid)

Gezond Ouder Worden loopt al enige tijd en heeft inmiddels een vaste plek in ons opbouwwerk ingenomen. In 2024 wordt het project nog verlengd om de laatste puntjes op de i te zetten. Daarna verwachten we de kennis voldoende in het team te hebben geborgd.

Afgelopen jaar zijn in de gekozen dorpen en wijken veel activiteiten opgestart, ook vaak in samenwerking met 1 of meerdere samenwerkingspartners. Daarmee bereiken we meer ouderen dan voorheen. In 2024 blijven we bij deze activiteiten betrokken en zullen ook nieuwe voor deze specifieke doelgroep opstarten.

Het versterken van de gezonde leefstijl, meer bewegen, gezonde voeding, zingeving en meedoen is in 2023 niet overal bereikt. We zijn wel veel activiteiten gestart. 2024 wordt daarbij het jaar van de verdieping. Voor het opbouwwerk ligt er dan ook de uitdaging om een gezellige activiteit te gebruiken om vanuit Positieve Gezondheid de gezonde leefstijl met inwoners bespreekbaar te maken. Ook dit blijft in 2024 een activiteit waar we vol op inzetten,

Projecten die onder Gezond Ouder Worden vallen:

- Opbouwwerk 60+
- Sosjaal en Sûn,
- Up!gesprekken
- Mijn huis op Maat
- Dementievriendelijk Súdwest
- Valpreventie

Het netwerk Sosjaal en Sûn is in de afgelopen periode uitgebouwd tot de Alliantie Gezond Ouder Worden met 24 partijen. Naast de ouderen en zorgorganisaties hebben zich ook woningcorporaties en huurdersbelangenorganisaties aangesloten.

De verbinding in de Alliantie is gelegd in het gezamenlijk belang van Gezond Ouder Worden en ieders rol daarin. We blijven dit netwerk bevragen op hun rol om te signaleren, activeren, begeleiden, ondersteunen en adviseren.

Sociaal en Sûn liep tot voor kort alleen in het Buitengebied en Bolsward. In 2024 gaan we dit ook uitbreiden naar Sneek.

Daarnaast zijn we vanuit Gezond Ouder Worden een lerend netwerk gestart samen met de NHL Stenden Hogeschool. Dit loopt door tot halverwege 2024. Vanuit dit netwerk verwachten we nog meer tips en tricks te krijgen en van elkaar te leren.

Dementievriendelijk Súdwest

Ook dit jaar gaan we naast een aantal Alzheimercafés ook weer aan de slag met trainingen, bijeenkomsten en huisbezoeken in het kader van Dementievriendelijk Súdwest.

Onze dementievriendelijke gemeente zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. In 2024 wordt verder gewerkt aan een netwerk dementievriendelijk Súdwest-Fryslân. Daarnaast worden de trainingen 'GOED omgaan met dementie' uitgevoerd en worden er activiteiten rond dit thema ontwikkeld. Er is een goede samenwerking en verbinding met de Odensehuizen.

Project Up!

Ouderen bespreken elkaar in dit project met een gespreksleider onderwerpen die een slag dieper gaan dan de koetjes en kalfjes. Daarmee ontstaan mooie inzichten en acties en ook een netwerk van gelijkgezinden. Dit doen we op verschillende momenten en plekken in de gemeente, zodat elke oudere die wil ook deel kan nemen.

De gespreksleiders krijgen hiervoor een speciale opleiding en intervisie. Zodat de gesprekken ook werkelijk diepgang kennen. Komend jaar gaan we hiervoor nieuwe vrijwilligers zoeken en trainen.

Simmer yn Súdwest

Komend jaar gaan we vanuit Sociaal Collectief een andere rol spelen in de Simmer Buurtcampings. We gaan met onze partners onderzoeken hoe het opbouwwerk meer tot zijn recht kunnen laten komen tijdens deze campings. We dragen dus het organiseren van de campings over aan een project uitvoerder. En Sociaal Collectief sluit vooral op de camping aan in het contact met de volwassenen op de camping.

#Meedoenbalie

Ook in 2024 gaan we weer samen met het AZC Sneek aan de slag om onze statushouders een goede start in het werkzame leven te geven. De financiële middelen hiervoor zijn tot 2025 toegezegd door het NOV.

Dit doen we door met inwoners te kijken hoe ze een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij. Het doel is om werkervaring op te doen in ons Nederlandse werkklimaat, nog beter Nederlands te leren en uiteindelijk in hun eigen onderhoud te kunnen voorzien.

Buurtbemiddeling

Vanuit de ambitie **Gezonde leefomgeving** is het project Buurtbemiddeling opgezet. Deze pilot loopt tot begin 2025. Via Buurtbemiddeling wordt inwoners/buren de kans geboden met goed opgeleide vrijwilligers tot een passende oplossing te komen voor de ontstane conflicten. Inzet is de ontstane overlast te laten verdwijnen en in te zetten op de onderlinge relatie en communicatie tussen beide partijen, zodat zij weer goed met elkaar kunnen samenleven.

Buurtbemiddeling draagt door haar werkwijze bij aan een prettig woonklimaat voor de inwoners en zorgt voor vermindering van werklust en kosten van woningcorporatie, politie en gemeente. In 2023 hebben we bijna 80 burens weer een zet in de goede richting gegeven. In 2024 gaan we hier natuurlijk mee door.

De groep vrijwilligers is inmiddels compleet. In 2024 willen we deze vrijwilligers gaan trainen op het werken met bijzondere doelgroepen en willen we onderzoeken of groepsbemiddeling een product zou kunnen zijn dat we willen gaan bieden.

Naast alle bemiddelingsgesprekken, gaan we in 2024 onze focus leggen op de volgende zaken:

- Nog kortere lijnen met samenwerkingspartners en de vrijwillige bemiddelaars betrekken bij deze samenwerking;
- Onderzoeken naar mogelijke aanvullende werkwijzen (coaching, pendelbemiddeling en groepsbemiddeling);
- Publiciteit om Buurtbemiddeling onder de aandacht te houden van inwoners/verwijzers/vrijwilligers;
- Werven van meer bemiddelaars;
- Deskundigheidsbevordering van bemiddelaars en coördinator.

Jong en mama/Opvoeden en opgroeien

Vanuit de kansrijke start (gezondheidsachterstanden verkleinen) werken wij inmiddels aan 3 begeleide groepen voor jonge moeders. Deze groepen kennen een verschillende samenstelling en daardoor een verschillende aanpak. In de ene groep met vooral migranten vrouwen werken we aan het netwerk van de moeder en de schoolse vaardigheden van de peuters. In de andere groep met vooral laag opgeleide moeders werken we aan opvoedkennis, sollicitatievaardigheden, enz. De drie groepen zijn in de Lemmerweg, Noorderhoek en in Workum.

Nu Niet Zwanger

Het programma Nu Niet Zwanger gaat over een bewuste keuze maken over het moment van de kinderwens bij jonge gezinnen. Een medewerker van Jong & Mama is getraind als aandachtsfunctionaris voor het programma. De aandachtsfunctionaris van Nu Niet Zwanger kan bij de wens tot uitstel van de kinderwens met de moeders meedenken en informatie geven over anticonceptie en hen begeleiden bij het realiseren van hun keuze voor geschikte anticonceptie. Ook voor inwoners die anticonceptie niet kunnen betalen is een mogelijkheid dit wel in te zetten via dit programma. Deze aandachtsfunctionaris zorgt ook dat de collega's van Sociaal Collectief de kinderwens signaleren, bespreken en eventueel doorverwijzen. In de praktijk betekent dit dat we met inwoners het gesprek aangaan over hun kinderwens en het eventueel voorkomen van het krijgen van kinderen. En soms gaan we mee en regelen we samen met de inwoner anticonceptie via Nu niet Zwanger. Dit blijven we in 2024 ook weer doen.

Welzijn op Recept

Welzijn op Recept loopt al in een pilot in Sneek, Heeg, Nijland en Witmarsum en wordt in 2024 naar Workum uitgebreid. Daarnaast gaan we onderzoeken of groepsgerichte aanpak bij WoR effect heeft, zodat we nog meer mensen kunnen helpen.

In 2023 is een goede basis gelegd in de samenwerking met de huisartsen en het gebiedsteam. Dit bouwen we in 2024 verder uit. Daarbij moeten we voorzichtig zijn in de verwachtingen die we wekken, omdat we niet voldoende financiële middelen hebben om voor elke huisarts in Súdwest Fryslân een welzijnscoach beschikbaar te stellen.

Er is een nieuwe dynamiek ontstaan door de landelijke aanpak IZA/GALA; er moet een regionale ketenaanpak Welzijn op Recept komen en er is een landelijk inkoopmodel ontwikkeld.

Wat dit precies betekent voor Welzijn op Recept binnen Sociaal Collectief en de gemeente Súdwest-Fryslân is nog niet duidelijk. De ketenregisseur Welzijn op Recept is ROS Friesland. In 2024 wordt hier meer over bekend en zullen we met onze werkwijze, maar mogelijk, aansluiten.

Vanuit welzijn op recept sluiten we aan in de kernteams bij de pilot **wijkgericht werken**. Zij hebben met name een belangrijke rol tijdens de casuïstiekbesprekingen.

2.3 Stipepunten

Het Stipepunt is een laagdrempelige inloop waar inwoners terecht kunnen met vragen en/of inzet op het gebied van Papierwinkel, vrijwilligerswerk, mantelzorgondersteuning, klussen en vervoer, gericht op meedoen in de samenleving, het versterken van de zelf- en samenredzaamheid. De invulling van de punten verschilt per gebied, afhankelijk van beschikbare ruimte en de vraag van de inwoners. De Stipepunten werken hierbij zo veel mogelijk samen met formele en informele netwerkpartners. De Stipepunten zijn aanwezig in Sneek (in de Bieb en bij de Gonggrijsstraat), Bolsward (in de Bibliotheek), Koudum (in De Kling).

Door de komst van een nieuw pand in Sneek ontstaat ruimte om in 2024 in te zetten op de ontwikkeling van de Stipehûzen, eerst in Sneek en Koudum. **'It Stipehûs'** is een laagdrempelig loket waar mensen terecht kunnen met alle soorten vragen over inkomen, activiteiten, mantelzorg, vrijwilligerswerk. Waar je ook koffie kunt drinken, een potje kunt biljarten en waar je toch al vaak komt omdat je koor er repeteert. Waar af en toe de energiecoach spreekuur houdt en je terecht kunt voor een gesprek met de welzijnscoach of de Sociaal Raadvrouw. De Stipepunt locatie in "de Klink" in Koudum komt het dichtst in de buurt bij wat ons voor ogen staat. Er is spreekuur van het Stipepunt als er een ouderensoos is, waardoor mensen heel gemakkelijk binnenlopen met een vraag. In Sneek krijgt vanwege het ruimte gebrek het Stipehûs niet echt vorm. Met de komst van het nieuwe pand van SoCo kunnen we hier weer stappen in gaan maken. Een Stipepunt met, naast open inloop voor papierhulp, mantelzorgondersteuning en vrijwilligersvacaturebank, ook ruimte voor b.v. een kop koffie, een praatje of even niks. De ontwikkeling van Stipehûzen gaat in nauwe samenwerking met de gemeentelijke partners rond Ontmoeten en Dichtbij. Deze Stipehûzen leveren ook een grote bijdrage aan de inburgering van statushouders. Want ook zij kunnen hier terecht met hun vragen, papieren of om gewoon je Nederlands te oefenen. In 2024 gaan we intensiever inzetten op de samenwerking met Vluchtelingenwerk, om hier nog meer in bij te kunnen dragen.

Mantelzorg

Het Mantelzorgbeleid geeft als doel mee dat mantelzorgers zichzelf herkennen en erkenning krijgen. Dat mantelzorgers tijdig hulp vragen en dat wij ze hulp bieden.

We gaan hier ook in 2024 weer aan werken door in te zetten op:

- Het maken van de nieuwsbrief, het organiseren van mantelzorgcafés en (jonge) mantelzorgevenementen en activiteiten. Waarbij speciale aandacht is voor mantelzorg onder migranten.
- Daarnaast ondersteunen we de mantelzorgers bij het doen van aanvragen voor mantelzorgondersteuning.
- Ook op het gebied van dementievriendelijk werken pakken we door op de in 2023 ingezette lijn. We organiseren Alzheimercafés, geven trainingen en doen preventieve huisbezoeken door vrijwilligers. Ook doen we dit jaar weer mee aan het respijtweekend.
- En natuurlijk zetten we de activiteiten voor onze mantelzorger voort en gaan aan de slag met de uitkomst van het in 2023 opgestarte onderzoek naar verbetering van de ondersteuning van de mantelzorgers.
- We signaleren gemeentebreed dat het aantal mantelzorgers die overbelast raken toeneemt. Door de toename van het aantal oudere ouderen (75+) zal de druk op de mantelzorg nog meer toenemen.
- MantelzorgNL is een onderzoek gestart naar de verbeterpunten in Súdwest Fryslân. 2024 wordt het jaar waarin we horen welke kansen er nog liggen en hoe we daar aan gevolg kunnen geven.

Daarnaast letten we bij het aanbieden van activiteiten goed op diversiteit in het aanbod, zodat er voor iedereen wat wils is, we dus meer verschillende inwoners bereiken en sluiten we aan bij ambitie 3 van ons cultuurbeleid: iedereen doet mee aan cultuur.

Jonge mantelzorgers

Jonge mantelzorgers zijn als groep onderkend. Een kind dat voor een beperkte broer/zus of ouder zorgt valt niet snel op. Als organisatie gaan we ons richten op het herkennen van deze groep en doorverwijzen naar onze Jonge Mantelzorggroep.

We bieden deze jongeren jaarlijks een op de groep passend aanbod van activiteiten. Het doel is dat de jongeren even onbezorgd kunnen ontspannen, lotgenoten ontmoeten en dus iemand vinden die ze begrijpt. Daarnaast nemen we deel aan het PO(J)M; Provinciaal overleg (jonge) mantelzorgers. We gaan naar buiten toe meer aandacht schenken aan deze groep, zodat ze ons beter weten te vinden.

Sociaal raadsliedenwerk

Vanuit de basisvoorwaarde “Financieel gezond” is, naast de Papierwinkel, bij Sociaal Collectief vooral ingezet op het sociaal raadsliedenwerk.

Inwoners die dat nodig hebben kunnen bij de Sociaal Raadsvrouw terecht voor sociaal/juridische ondersteuning. Hierbij kan het gaan om bemiddeling, advisering en/of toeleiding naar passende hulp en kan zij namens de inwoner optreden als belangenbehartiger.

Naast het normale sociaal raadsliedenwerk gaan we in 2024 werken vanuit het kernteam Armoede en Schulden aan nieuw beleid en het implementeren van dat beleid. Daarnaast gaan we de vrijwilligers van de papierwinkel trainen sociale zekerheid en gesprekstechnieken.

Deelname aan het ouderschapssprekuur Relatie & Ouderschapspunt “Ouders blijven”. Ouders worden desgewenst geadviseerd over sociaal/juridische zaken in hun specifieke situatie.

De gemeente moet in 2024 een loket inrichten voor **Goed Verhuurderschap**. Onze Sociaal Raadsvrouw voert al een deel van die taken uit. We gaan in 2024 onderzoeken hoe we in dit loket zo goed mogelijk samen kunnen werken, zodat voor de inwoner heel helder blijft waar hij/zij naar toe moet met zijn/haar vraag.

Gezonder gelukkige jongeren (Gezondheidsbeleid)

Ambitie 2 Ouder blij(ven)

Deze ambitie pakken we op door met onze Sociaal Raadsvrouw mee te draaien op het ouderschapspunt. Daarmee verwachten we vragen van ouders die willen scheiden eerder op het juiste spoor te hebben, voordat spanningen gesprekken onmogelijk maken.

Papierwinkel

Heeft u hulp nodig bij het aanvragen van een uitkering, (minima)regeling, DigiD, huurtoeslag en/of andere toeslagen? De deskundige vrijwillige medewerkers van de Papierwinkel kunnen u helpen! Zij helpen u in de ingewikkelde wereld van uitkeringen, belastingen en voorzieningen. Door de papierwinkel worden inwoners geholpen financieel gezond te blijven. Daarmee voorkomen we stress, en zorgen we voor gezondere inwoners en veilig opgroeiende kinderen. Deze hulp bieden we in samenwerking met de Bibliotheek en het IDO (informatiepunt in de bibliotheek).

Vaak zijn er klanten van buitenlandse afkomst, waardoor er een taalbarrière is. Met de extra middelen die door de Bibliotheek Mar en Fean zijn toegekend vanuit het IDO wordt ook in 2024 de tolkentelefoon weer ingezet als dat nodig is.

Het project “SWF Tichtby” is door de gemeente SWF gestart in oktober 2022 om inwoners met een minimum inkomen te ondersteunen bij het aanvragen van de energietoeslag en andere minimaregelingen. Afgelopen maanden hebben we geconstateerd dat de vragen bij de Papierwinkel

en SWF Tichtby terug lopen. De oorzaak daarvan is niet helder. Wel zien we dat nog lang niet iedereen gebruik maakt van alle beschikbare regelingen. Daarbij kan wantrouwen in de overheid een rol spelen, of de angst voor schulden, als toeslagen teruggevorderd worden. In 2024 vervalt de energietoeslag en gaat de zorgpremie weer omhoog. Daardoor ontstaat wel de noodzaak om de doelgroep nog beter te bereiken. In samenwerking met SWF Tichtby gaan we in 2024 dus kijken hoe we de inwoners nog beter van dienst kunnen zijn. Vooral de groep die nu niet gebruik maakt van de toeslagen.

Ontbijttasjes

Afgelopen jaar hebben we veel gezinnen gezien die een ontbijttasje bij ons kwamen halen. Dat heeft mooie contacten opgeleverd, waar we weer verder mee aan de slag zijn gegaan. Zo zijn er met deze mensen trajecten met schuldhulpverlening opgestart, hebben we gewerkt aan een netwerk, zijn er moeders en kinderen aangesloten bij Opvoeden en Opgroeien of zijn er inwoners vrijwilliger geworden.

Nadeel is wel dat het wekelijks uitreiken ons heel veel tijd kost. Terwijl het bestand van deelnemers niet erg wijzigt, waardoor we elke week veelal dezelfde mensen zien. Voor 2024 is nog niet duidelijk of de actie wordt doorgezet. Maar mocht dat zo zijn, dan gaan we onderzoeken hoe we met behulp van vrijwilligers hier efficiënter mee om kunnen gaan.

Doorgaande lijn met Vluchtelingenwerk

We merken dat de groep statushouders nadat de begeleiding van Vluchtelingenwerk is gestopt zich nog lang niet allemaal staande kunnen houden. We zien daarbij ook dat de weg naar de papierwinkel niet altijd gevonden wordt. In 2024 gaan we de samenwerking met Vluchtelingenwerk intensiveren, zodat er een warme overdracht wordt gerealiseerd zodra Vluchtelingenwerk afsluit.

Wijkgericht werken

In dit project ligt de focus op het verstevigen en borgen van de samenwerking en verbinding tussen wijkverpleging, huisarts, gebiedsteammedewerkers en welzijns- en opbouwwerkers. Deze disciplines zijn dan ook vertegenwoordigd in kernteams en in de begeleidingsgroep. Daarmee bespreken we casuïstiek, wisselen we kennis met elkaar uit, maken afspraken met elkaar over het verlenen van zorg en de regie en bespreken we de implementatie van Welzijn op Recept.

3. Ureninzet

De uren zoals we die in 2024 in gaan zetten, zijn vastgesteld aan de hand van de projecten die we ook in 2023 draaiden. De lonen zijn alleen dusdanig gestegen, dat de projectgelden niet voldoende zijn om de gewenste uren in te zetten. Deze zijn nu vanuit de algemene indexatie aangevuld.

	Gevraagde uren vanuit project	Uren mogelijk obv uurtarief	aangevulde uren algemene indexering
Opbouwwerk basis	84	84	
jongerenwerk basis	116	116	
stipepunt en mantelzorg basis	80	80	
Gezond ouder worden opbouwwerk 60+ gem.SWF	72	62	10
56 opbouwwerk, 8 uur dementievriendelijk en 8 uur projectleider			
Gebiedsgerichte aanpak opbouwwerk/jongerenwerk Gemeente SWF en projectleider (incl 28 uur projectleider)	172	142	30
Sociaal raadsliden Gemeente SWF	32	28	4
Buurtbemiddeling gemeente SWF	20	20	
Welzijn op recept/welzijnscoaches via Gemeente SWF, (incl 4 uur projectcoördinator WOR)	61	49	12
Sosjaal en sun	8	8	0
Join Us	12	15	-3
Jongerencoach	16	13	3

Bijlage 1 Wat doen we

Voor de lezers die nog niet zo bekend zijn met het werk van Sociaal Collectief staat in deze bijlage uitgewerkt wat ons werk inhoudt.

1. Opbouwwerk

Dit team richt zich op het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van buurt- en wijkbewoners door onder meer de inzet en invloed van de bewoners bij het verbeteren van de leefbaarheid van hun woonomgeving te versterken.

Opbouwwerkers stimuleren inwoners om het op welzijn gerichte functioneren van de samenleving te bevorderen. Ze doen dit door het scheppen van omstandigheden, structuren en relaties die bijdragen tot een grotere participatie aan en integratie in de samenleving. We doen dit vanuit de visie van Positieve Gezondheid en de 5 basis voorwaarden (gezonde leefstijl, waardevolle relaties, gezonde vaardigheden, financieel gezond, gezonde omgeving).

Het opbouwwerk maakt gebruik van intern en extern aanvullend aanbod gericht op het versterken van de sociale basis en van basisvaardigheden. Het aanbod bestaat onder andere uit: Up!, Dag!enDoen!, voorlichting over dementie, Sport Fryslân, Cultuur Kwartier Sneek.

Werkzaamheden/ doelen opbouwwerk

- Het ontwikkelen en /of versterken van de sociale basis in de wijk en dorp;
- Het versterken van de zelf- en samenredzaamheid;
- Het signaleren, tegengaan, dan wel verminderen van eenzaamheid;
- Mensen met dementie kunnen zo lang mogelijk met een goede kwaliteit van leven zelfstandig in hun eigen leefomgeving blijven wonen;
- Kinderen groeien gezond en veilig op, jonge moeders/jonge gezinnen participeren in de samenleving en hebben voldoende opvoedingsvaardigheden;
- Mensen met een migratieachtergrond integreren en doen mee in de samenleving;
- Stimuleren van samenwerking en netwerkvorming rond o.a. participatie, eenzaamheid, laaggeletterdheid, dementie, armoede;
- Stimuleren dat formele - en informele organisaties en netwerken samenwerken.
- Taalontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling van vrouwen stimuleren door middel van de verschillende lessen en activiteiten binnen Full House;
- Vergroten van zelfstandigheid, weerbaarheid, zelfvertrouwen en participatie aan de samenleving door inwoners te ondersteunen en te stimuleren zich te ontwikkelen;
- Ondersteunen, opbouwen en versterken van sociale netwerk van vrouwen (waaronder jonge moeders);
- Samenwerken met verschillende partners binnen het sociaal domein ter ondersteuning, stimulering en motiveren van onze doelgroepen.
- Ouderen zijn zelfredzaam en doen volop mee in de samenleving.
- Bijdragen aan een gezonde leefomgeving en goede relaties door het voorkomen van escalerende conflicten in de buurt middels het project Buurtbemiddeling.
- Inwoners van de gemeente met psychosociale klachten kunnen terecht bij de welzijnscoach die hen helpt inzicht te krijgen in hun behoefte en vraag en hen toeleidt naar passend aanbod.

2. Jongeren werk

Jongerenwerkers focussen zich op de begeleiding van jongeren in de leeftijd van 10–23 jaar die steun nodig hebben bij het volwassen worden. Het **jongerenwerk** heeft meerdere doelen: talentontwikkeling, ontwikkeling van een gezonde leefstijl of bijvoorbeeld het voorkomen van crimineel gedrag.

Een jongerenwerker is een coach en vertrouwenspersoon voor jongeren in hun eigen leefomgeving, die zelf midden tussen hen in staat. Hij of zij kent de wijk, het dorp of de stad. Ook weet de jongerenwerker welke jongeren extra steun verdienen. Andersom wordt hij of zij ook door de jongeren herkend. Het jongerenwerk richt zich primair op kans zoekende jongeren. Het biedt hen kansen en ondersteunt hen om die ook te grijpen. Het stimuleert hen om zich veilig te ontwikkelen tot zelfstandige mensen in hun eigen wijk, dorp of stad en in de samenleving. Het legt bovendien dwarsverbanden tussen deze verschillende milieus. Jongerenwerk verbindt jongeren met elkaar, verbindt groepen jongeren en verbindt jongeren (weer) met de samenleving waar dat nodig is.

De inhoud van het jongerenwerk hangt af van de vragen, behoeften en problemen van de doelgroep.

Werkzaamheden/doelen jongerenwerk

- Het vroegtijdig signaleren en begeleiden van risicojeugd en risicogroepen;
- Het laagdrempelig ondersteuning bieden bij persoonlijke en/of sociale problemen;
- Het stimuleren van talentontwikkeling en maatschappelijke betrokkenheid;
- Het verminderen van middelengebruik onder jongeren;
- Het vergroten van weerbaarheid en basisvaardigheden van jongeren; o.a. d.m.v. ontmoeting, voorlichting en training;
- Het vergroten van de empowerment (zelfbeeld, zelfbewustzijn en zelfvertrouwen) van jongeren door te luisteren, zelfstandigheid aan te moedigen, informatie te delen en ondersteuning te bieden;
- Het stimuleren van een gezonde leefstijl en zinvolle relaties;
- Het stimuleren dat jongeren een stem krijgen en participeren in de samenleving;
- Het ondersteunen bij het opbouwen/versterken van de sociale netwerk van jongeren;
- Bewustwording van de bijzondere situatie van jonge mantelzorgers bij de jongere zelf, de omgeving en met professionals als leerkrachten, jongerenwerkers en hulpverleners;
- Het voorkomen dat problemen verergeren waardoor zwaardere vormen van hulp en ondersteuning nodig zijn;
- Het vroegtijdig signaleren en begeleiden van eenzame jongeren en jongvolwassenen;
- Stimuleren van talentontwikkeling door middel activiteiten en workshops aan te bieden;
- Vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid en jongerenparticipatie d.m.v. het stimuleren van talent van de jongeren, door dit in te zetten in de praktijk en voor anderen of eigen omgeving;
- Stimuleren dat jongeren een stem krijgen en zich mogen uitspreken en laten horen door hen online/offline een podium bieden. Meepraten, meebeslissen en meewerken;
- Vinden en werken aan toekomstperspectief door middel van werken aan persoonlijke doelen.

3. Stipepunten

Een Stipepunt is een laagdrempelig, neutraal en informeel steunpunt.

Bij de Stipepunten kunt u terecht voor al uw vragen op het gebied van vrijwilligerswerk, mantelzorg en papierhulp in de gemeente Súdwest-Fryslân. De deskundige vrijwilligers van de Stipepunten staan u graag te woord. Zij beantwoorden en helpen bij allerlei vragen, zij ondersteunen en organiseren activiteiten voor mantelzorgers en bemiddelen naar vrijwilligerswerk.

Werkzaamheden en doelen Stipepunten

Stipepunten zijn laagdrempelige inlooplekken waar inwoners terecht kunnen met vragen en/of inzet op het gebied van papierwinkel, vrijwilligerswerk, mantelzorgondersteuning. De werkzaamheden zijn voornamelijk:

- Ondersteuning aan mantelzorgers, gericht op het voorkomen van overbelasting en isolement;
- Afstemming van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk;
- Inwoners stimuleren om te participeren;
- Signaleren waar mensen verstrikt raken in wet- en regelgeving en dat delen met de gemeente;
- Het bieden van ondersteuning bij het invullen van formulieren;
- Samenwerking tussen formele - en informele zorg en ondersteuning.

Vanuit het Stipepunt bestaat het aanbod voor mantelzorgers uit ondersteuning door vrijwilligers, het verstrekken van informatie (de mantelzorgnieuwsbrieven/media), het organiseren van ontmoeting met andere mantelzorgers (de Mantelzorgcafés) en het organiseren van activiteiten (o.a. via de Mantelzorgpas) waardoor mantelzorgers zich kunnen ontspannen en worden gestimuleerd voor zichzelf te zorgen.

De Stipepunten werken hierbij zo veel mogelijk samen met formele en informele netwerkpartners. De Stipepunten zijn aanwezig in Sneek, Bolsward en Koudum.

4. Onze samenwerkingspartners

Gemeente SWF, GGD, Dorp- en wijkcoördinatoren, Gebiedsteam, Schoolmaatschappelijk werk, Cliëntenraad WWB, Buurtsportcoach, Sport Fryslân, Cultuurcoach, Aktez, Stipepunten, Politie, wijkagent, Handhaving, Brandweer, Diaconaal Opbouwwerk, Vluchtelingenwerk, Thuiszorg ZWF, Patyna, Buurtzorg, Bij Bosshardt, Netwerk Dementie Fryslân, Huisdokters Synergy Súdwest Fryslân, Dorpsbelangen, Lokale vrijwillige hulpinitiatieven, Humanitas, UGS, Bibliotheek, ROC Friese Poort, ROC Friesland College, Stichting Lezen en Schrijven, Stichting ABC, Fietsbond, de Wurkjouwer, Empatec, Cliëntenraad WWB, Johannes Postschool, Kinderwoud, COA, AZC Sneek, Leger des Heils, Master Amiko, Baptistengemeente Sneek, Limor, Zienn, JP van den Bent, Zwemschool Splash, Alzheimer Nederland afd. Friesland, Generatie Thuis, OCO, Woningcorporatie Elkien, Dynhûs en Accolade, Rabobank, Huurdersvereniging Sneek, Huurdersverenigingen o.a. Elan, Wijkplatvorm, Wijkvereniging, Stichting Galm, Stichting New Beez, GGD-JGZ, DaglenDoen, Stichting Leergeld, Stichting Present, de Budgetmaatjes, GGD/ Nu Niet Zwanger, COC , KoPra, Hemkerk, Woningstichtingen, AZC Sneek, Rode Kruis, Thomas van Aquino school, J. Postschool, de Schuilplaats, Solidair Friesland.

Bijlage 2 projecten en activiteiten voor doelgroepen

In deze bijlage staan de lopende projecten uitgelegd

➤ **Sosjaal en Sûn, de aanpak tegen eenzaamheid**

Doel van dit project is om ouderen in Súdwest-Fryslân zinvolle contacten, een gezonde leefomgeving en leefstijl te geven, te zorgen voor financiële gezondheid en het hebben voldoende gezondheidsvaardigheden om zelfredzaam te zijn en gezond ouder te worden. De aanpak hiervan benaderen we vanuit Positieve Gezondheid.

Tijdens de huisbezoeken aan ouderen werken vrijwilligers met de “Lava methode”. Hierbij onderzoeken ouderen zelf over welke aspecten van hun leven ze tevreden zijn en wat ze willen veranderen. Na een aantal weken hebben we contact met de ouderen om te vragen hoe het gaat (hebben ze veranderingen opgepakt, n.a.v. van het huisbezoek).

➤ **Up!gesprekken**

Up!gesprekken zijn bedoeld voor ouderen op hoge leeftijd die behoefte hebben aan een wat dieper gaand gesprek. Onze getrainde vrijwilligers schuiven aan bij bestaande groepen en brengen het gesprek op gang. UP! wordt ingezet als aanvullend aanbod op de preventieve huisbezoeken.

➤ **Mijn Huis op Maat**

Het doel is dat ouderen zo lang mogelijk veilig en comfortabel in hun woning kunnen blijven wonen. Er worden bijeenkomsten georganiseerd waar mensen informatie krijgen over o.a. kleine, praktische oplossingen in de woning om het dagelijks leven veiliger en comfortabeler maken. Daarnaast kan vrijblijvend een huisbezoek aan worden gevraagd waarbij een vrijwillig woonadviseur samen met de bewoner kijkt of er verbeterpunten zijn in de bestaande woning. De vrijwilliger adviseert over mogelijke oplossingen. De uitkomst van het huisbezoek wordt verwerkt tot een persoonlijk woningadvies.

➤ **Dementievriendelijk Súdwest**

Een dementievriendelijke gemeente zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Er worden diverse activiteiten rond dit thema ontwikkeld w.o. het organiseren van trainingen ‘GOED omgaan met dementie’ en bijeenkomsten van het Alzheimer Café. Er is een goede samenwerking en verbinding met de Odensehuizen.

➤ **Welzijn op Recept**

Met de inzet van Welzijn op Recept kan een ogenschijnlijke medische vraag breder opgepakt worden, vanuit welbevinden en welzijnsactiviteiten. In september 2022 is de eerste welzijnscoach gestart in Bolsward en het Buitengebied en in 2023 zijn is een welzijnscoach in Sneek gestart.

In een aantal gesprekken onderzoekt de welzijnscoach samen met de inwoners zijn vragen en behoefte, geeft zelf ondersteuning of zorgt voor passende hulp, activiteiten of vrijwillig aanbod.

T.a.v. de inwoner is het doel om vanuit Positieve Gezondheid het welbevinden te verhogen. De inwoner voelt zich gezonder, ervaart zijn eigenwaarde en heeft meer zin in het leven en zelfvertrouwen gekregen. Het aanbod van Welzijn op Recept sluit aan bij de aard van de vraag van de inwoner (niet medisch, maar psychosociaal).

De welzijnscoach pakt aanmeldingen op vanuit de pilots wijkgericht werken Heeg, Nijland en Witmarsum en Sneek en Workum

➤ **Buurtbemiddeling**

Buurtbemiddeling is operationeel sinds oktober 2022. Via Buurtbemiddeling wordt inwoners/ burens de kans geboden met goed opgeleide vrijwilligers tot een passende oplossing te komen voor de ontstane conflicten. Inzet is de ontstane overlast te laten verdwijnen en in te zetten op de onderlinge relatie en communicatie tussen beide partijen, zodat zij weer goed met elkaar kunnen samenleven.

➤ **Cool Súdwest**

Met Cool Súdwest willen we dat jongeren tussen de 12-18 jaar zo gelukkig en gezond mogelijk zijn. We willen het alcohol- en middelengebruik terugdringen door de ouderbetrokkenheid te stimuleren, talenten van de jongeren te ontdekken en verder te ontwikkelen en te zorgen voor een zinvolle vrije tijdsbesteding. Je kan hierbij denken aan sport, maar ook aan muziek of andere culturele activiteiten. Hiervoor gebruiken we het IJslands preventiemodel. Sinds de introductie van [het IJslands preventiemodel](#), twintig jaar geleden, is het middelengebruik onder IJslandse jeugd sterk gedaald en behoren zij nu tot de minst gebruikende jongeren in Europa.

Eén van de kernelementen van de IJslandse aanpak is de nauwe samenwerking tussen de partijen die betrokken zijn bij jongeren. Deze samenwerking is door de volgende partijen vastgelegd in een alliantie: Voortgezet Onderwijs, huisartsen, Antonius Ziekenhuis, Cultuur Kwartier Sneek, politie, verslavingszorg, GGD, Sport Fryslân, Sociaal Collectief en gemeente Súdwest-Fryslân. Hierbij hebben alle partijen belang of voordeel bij de ambitie (gezonde en gelukkige jongeren) en draagt ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid bij aan het behalen van de doelstelling.

➤ **Jongeren coaching**

Individuele coaching voor jongeren met psychosociale problematiek.

➤ **Join Us**

Groepsaanbod voor jongeren met psychosociale problematiek.

➤ **Gebiedsgericht werken**

In 2023 is gestart met een gebiedsgerichte aanpak waarbij de focus voor een langere periode ligt op één wijk of dorp per gebied. Doel hiervan is dat inwoners die laag scoren op de 5 basisvoorwaarden van het Lokaal Preventieakkoord ondersteund worden door een brede, integrale aanpak. Van individueel tot collectief, van gesprekken in de wijk tot het aanbieden van programma's en activiteiten, het inzetten op de leefomgeving, het oplossen van schulden, toeleiding naar werk, enz.

➤ **LEO in de spotlights**

Cultuurkwartier is in 2022 gestart met de ontwikkeling van het project 'Leo in de spotlights'. In 2023 wordt het project uitgerold. In 4 blokken van 10 weken worden er culturele activiteiten aangeboden in de wijk met als doel bewoners te leren kennen, hen kennis te laten maken met muziek, theater en kunst en hen te stimuleren mee te doen. De rol van het opbouwwerk binnen dit project is: inwoners informeren, toeleiden, wensen en vragen vertalen naar activiteiten.

➤ **MDT**

MDT staat voor Maatschappelijke Diensttijd, of liever Mooie Dingen Tijd. Hier kunnen jongeren tussen de 12 en 30 jaar aan de slag met hun eigen leerdoelen. Ze ontmoeten anderen, ontdekken en ontwikkelen hun talenten, kunnen op expeditie bij

bedrijven/organisaties in de regio en kunnen hun eigen talent inzetten om iets terug te doen voor een ander. Dit laatste door middel van het organiseren van een MDT activiteit of MDT actie vanuit een onderwerp waar zij passie voor hebben of zich voor willen inzetten. Op deze manier maken de jongeren impact voor zichzelf en de samenleving.

Om de jongeren te ondersteunen bij het ontwikkelen van hun talent worden er verschillende activiteiten zoals workshops, trainingen of bezoeken georganiseerd op basis van de behoefte van de jongeren en er is 1 keer in de week een open inloop waar de jongeren kunnen komen om aan hun doelen te werken.

MDT Divers doen jongeren in hun vrije tijd, tijdens hun tussenjaar of soms onder schooltijd in overleg met school of doorverwijzer. De tijdsinvestering is ongeveer 2 uren per week. Dit komt neer op 80 uur in maximaal 6 maanden.

➤ ***Nieuwe buren***

Is een project waarin we buren de gelegenheid geven elkaar te ontmoeten. Nieuwe Buren is kleinschalig. Doel is dat buren elkaar beter gaan kennen en helpen. Daarnaast wijzen we de bewoners op voorzieningen en proberen het vertrouwen in de hulpverlening te vergroten. Er is een kerngroep Nieuwe Buren, zij vormen een stevig netwerk.

Daarnaast levert Nieuwe Buren ons als professionals veel informatie over de wijk; we kennen de wijk en haar bewoners, kennen sleutelfiguren, signaleren kansen en problemen.

➤ ***Sociaal Raadsliedenwerk***

Inwoners die dat nodig hebben kunnen bij de Sociaal Raadvrouw terecht voor Sociaal/Juridische ondersteuning. Hierbij kan het gaan om bemiddeling, adviseren en/of toeleiden naar passende hulp en kan zij namens de inwoner optreden als belangenbehartiger. Het Raadsliedenwerk werkt op een laagdrempelige manier. Hierdoor is er hulp in een vroeg stadium, wordt escalatie van problemen voorkomen en blijven inwoners financieel gezond. Vrijwilligers die werkzaam zijn op het gebied van formulierhulp (papierwinkel, budgetmaatje, UGS, enz.) worden inhoudelijk ondersteund en periodiek getraind.

➤ ***Full House***

Activiteitencentrum voor vrouwen (met een migrantenachtergrond) is gericht op participeren in de samenleving en persoonlijke ontwikkeling.

➤ ***Jong en mama***

Gericht op opvoedingsvaardigheden en persoonlijke ontwikkeling en participatie van jonge moeders. In de bijeenkomsten worden thema's behandeld die als overkoepelend thema 'positieve gezondheid' hebben. De mama's hebben zelf thema's en onderwerpen aangedragen, sommigen van hen zullen ook zelf een thema leiden.

➤ ***Rigaaal groep***

Mannen met een migranten achtergrond oefenen in de Nederlandse taal.

➤ ***Opvoeden en opgroeien groep***

Gericht op opvoedingsvaardigheden van migranten ouders en het jonge kind. Ouders voorbereiden op de basisschool. Het stimuleren van voorlezen, spelen, zingen met je kind.

➤ ***Nu niet zwanger***

Een medewerker van Jong & Mama is getraind als aandachtsfunctionaris voor het programma van de GGD 'Nu Niet Zwanger'. Het programma gaat over een bewuste keuze maken over het moment van de kindwens bij jonge gezinnen. De aandachtsfunctionaris van Nu Niet Zwanger kan bij de wens tot uitstel van de kindwens met de moeders

meedenken en informatie geven over anticonceptie en hen begeleiden bij het realiseren van hun keuze voor geschikte anticonceptie.

➤ **Ontbijttasjes**

Op steeds meer plekken in Nederland is het nodig om voedselhulp te verlenen. Steeds meer mensen in Nederland hebben niet genoeg geld om voldoende en voedzaam eten te kopen voor hun gezin. Door de inflatie en stijgende vaste lasten hebben mensen steeds vaker hulp nodig. In verschillende provincies helpen we met ontbijtpakketten. Die pakketten hebben een waarde van €10 en gaan naar gezinnen waarvan de kinderen vaak met een lege maag naar school gaan. We delen ze uit samen met partnerorganisaties, zoals buurthuizen. In Friesland helpen het rode kruis, de gemeente en andere partners inmiddels heel veel kinderen per week met een ontbijtpakket.

➤ **Positieve Gezondheid**

Positieve Gezondheid is een benadering van gezondheid die uitgaat van veerkracht en eigen regie. Bij Positieve Gezondheid is de afwezigheid van ziekten en beperkingen niet meer het uitgangspunt, maar het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren. Het gaat om veerkracht in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

De 6 pijlers van Positieve Gezondheid.

Om te werken vanuit Positieve Gezondheid is 'het spinnenweb' ontwikkeld. Het spinnenweb heeft 6 pijlers:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

➤ **Wijkgericht werken**

In dit project ligt de focus op het verstevigen en borgen van de samenwerking en verbinding tussen wijkverpleging, huisarts, gebiedsteammedewerkers en welzijns- en opbouwwerkers. Deze disciplines zijn dan ook vertegenwoordigd in de kernteams en in de begeleidingsgroep. We willen deze verbinding en samenwerking domein overstijgend versterken met als uitgangspunt:

- Ontstaan netwerkstructuur op wijkniveau voor innovatieve en wijkgerichte aanpak;
- Elkaar en elkaars aanbod leren kennen;
- Zorg dichtbij de inwoners;
- Vergroten eigen regie en zelfredzaamheid van de inwoner;
- Proactieve en laagdrempelige zorg gericht op preventie;
- Doelmatige zorg;
- Verlagen van de werklast voor zorgprofessionals;
- Vroegsignalering van veranderende zorgvraag;
- Passende, effectieve zorg (geen onnodige zorg) op de juiste plek.

➤ **Valpreventie**

Door het bieden van actieve momenten van samenzijn, blijven oudere inwoners mobiel en is de kans op vallen kleiner.